

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/389/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114212786
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7114212786.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, IČO: 00 492 736, so sídlom v Bratislave, Olejkárska 1, zastúpeného JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Námestie Martina Benku 9 - C1, proti žalovanému: Y. U., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v S., V. XXXX/XX, prechodne Automobilový priemyselný park Lozorno 1006, o zaplatenie 50,70 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12. mája 2015, č. k. 12C/208/2014 - 39

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I rozsudkom označeným v záhlaví uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 50,70 € titulom nezaplateného cestovného. Úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo súdneho poplatku zo žaloby vo výške 16,50 € a z trov právneho zastúpenia v sume 24,64 €. Rozhodol tak podľa § 142 ods. 1 za použitia § 150 ods. 2 O.s.p. Zo žalobcom vyčíslených trov za dôvodné považoval len trovy v rozsahu súdneho poplatku 16,50 €. Trovy za 2 úkony právnej služby po 16,60 € + režijný paušál 2 x 8,04 €, čo predstavuje trovy právneho zastúpenia 49,28 €, voči uplatnenej pohľadávke 50,70 € považoval za neprimerané. So zreteľom na to, že išlo o drobný spor (predmet konania neprevyšoval 1 000 € ako sumu určenú ustanovením § 200ea OSP), dospel k záveru o potrebe popri ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. aplikovať aj § 150 ods. 2 O.s.p., a trovy konania preto znížil. Žalobcovi priznal náhradu len v sume 41,14 €, ktorá zahŕňa súdny poplatok vo výške 16,50 € a 50% z trov právneho zastúpenia t. j. sumu 24,64 € argumentujúc, že takáto výška náhrady trov právneho zastúpenia predstavuje primeranú odmenu právneho zástupcu žalobcu za zastupovanie v jednoduchom, opakujúcom sa spore s nenáročnou právnou problematikou a minimálnou časovou náročnosťou.

Proti výroku rozsudku o trovách konania podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v zmysle jeho vyčíslenia, t.j. 16,50 € za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia vo výške 88,70 €. V dôvodoch odvolania namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa nesprávnym aplikovaním § 150 ods. 2 O.s.p., pretože neprimeranosť trov konania voči pohľadávke v jednotlivých sporoch je potrebné posudzovať individuálne. Poukazujúc na dôvodovú správu mal za to, že za niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné považovať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu, ako je výška samotnej istiny. Podľa odvolateľa rozsah zníženia trov v danom prípade odporuje dobrým mravom, považujúc za neodôvodnené a nespravodlivé, aby žalovaný neznášal trovy procesne plne úspešného žalobcu. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 20,03 €.

Žalovaný ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania a po zistení, že odvolanie bolo podané na to oprávnenou osobou, postupom podľa § 212 ods. 1 a 3 O.s.p. preskúmal napadnutú časť rozsudku bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podaným odvolaním nebol dotknutý výrok rozsudku vo veci samej. V tomto rozsahu rozsudok nadobudol právoplatnosť, a preto nemohol byť predmetom odvolacieho prieskumu (§ 159 ods. 1 a 3, § 206 ods. 2 O.s.p.). Predmetom odvolacieho prieskumu bol len výrok o trovách konania účastníkov.

Rozsudok je vo výroku o trovách konania účastníkov vecne správny, preto ho odvolací súd v tomto výroku, v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., potvrdil.

Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutom výroku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa ust. § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 €, od toho okamihu ide o drobný spor. V odseku 2 tohto zákonného ustanovenia je vymenované, čo sa nepovažuje za drobné spory, pričom ani jedna z tam uvedených výnimiek sa nevzťahuje na tu posudzovanú vec.

Vyššie cit. ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p.. K tomuto kroku možno pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Zákon pritom explicitne nevymedzuje, aký pomer sumy trov k sume pohľadávky treba považovať za neprimeraný. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či v tom - ktorom prípade ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke, a teda či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, trovy konania zníži, prípadne vôbec neprizná. Toto posúdenie spolu so závermi na to nadväzujúcimi musí byť vždy odôvodnené a celkom legitímne. Avšak rozhodujúcim kritériom pre rozhodnutie o náhrade trov konania každopádne je posúdenie trov predovšetkým z hľadiska účelnosti ich vynaloženia a až následne možno uvažovať o posudzovaní primeranosti trov voči samotnej pohľadávke, ktorou vychádzajúc z dikcie zákonného ustanovenia je potrebné rozumieť istinu, t. j. sumu žalobou uplatneného nároku bez príslušenstva.

Zákon dáva pritom možnosť, nie povinnosť využitia moderačného práva súdu v drobných sporoch. V takých prípadoch nemusia byť dané dôvody hodné osobitného zreteľa a ani nemusí ísť o výnimočnú situáciu. Popri skutočnosti, že ide o drobný spor, stačí, ak trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke. Posúdenie primeranosti pohľadávky (správnejšie medzi hodnotou predmetu sporu a medzi výškou trov) zákonodarca ponecháva na súdnu prax.

Z uvedených dôvodov neobstojí odvolacia námietka žalobcu, že trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke len vtedy, ak niekoľkonásobne prevyšujú uplatnenú pohľadávku. Zákonná dikcia § 150 ods. 2 O.s.p. totiž neobsahuje požiadavku niekoľkonásobného prevýšenia pohľadávky trovami konania. Z jeho dikcie plynie jedine podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore. Táto situácia

nastáva vtedy, pokiaľ trovy konania v úhrne sú takmer zhodné alebo dosahujú vyššiu sumu než samotná pohľadávka, ako je tomu aj v prejednávanej veci.

V posudzovanom prípade ide o žalobou uplatnený nárok na zaplatenie 50,70 €, čiže o drobný spor, v rámci ktorého účelné trovy žalobcu predstavujú sumu 49,28 €. Za danej situácie bolo namieste aplikovať ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p. danú možnosť moderácie trov konania. Súd prvého stupňa tak znížil trovy konania o 50 % na výšku 24,64 € a to aj vzhľadom na predmet sporu, ktorý je bežným drobným sporom bez zložitých právnych úvah, kde vyhotovenie žaloby nemožno považovať za náročný a zložitý proces.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia, ako i predloženého spisu, odvolací súd dospel k záveru, že nejde o prípad extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich náhradu trov konania ani o jednostrannosť či svojvôľu súdu prvého stupňa v interpretácii a aplikácii príslušného ustanovenia zákona, jeho úvaha sa opiera o skutočnosti akceptovateľné pre daný prípad. Zrozumiteľne uviedol, že využil moderačné právo zakotvené v § 150 ods. 2 O.s.p. zmierniť následky právnych noriem vzťahujúcich sa na náhradu trov konania a vyhodnotil ho tak, že v danom prípade ide o neprimeranosť požadovanej náhrady trov konania vo vzťahu k hodnote predmetu sporu. Tieto okolnosti ho viedli k záveru, že trovy žalobcu ako úspešného účastníka konania je potrebné znížiť. Pri odôvodňovaní svojho právneho záveru sa pridržiaval ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., ktoré plne umožňuje zvoliť daný postup, teda úspešnému účastníkovi znížiť náhradu trov konania v drobnom spore. Pri zvažovaní rozsahu zníženia trov je potrebné prihliadať na zásadu hospodárnosti konania žalujúcu stranu nútiacu uplatňovať pohľadávku s čo najnižšími nákladmi. Tieto okolnosti boli pre súd prvého stupňa významné výlučne z hľadiska zvažovania rozsahu zníženia trov konania, nie však z hľadiska samotného rozhodovania o tom, či vôbec použije moderačné právo dané mu ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p..

Aj podľa názoru odvolacieho súdu na tieto skutočnosti pri aplikácii § 150 ods. 2 O.s.p. možno prihliadať a aj z týchto dôvodov pristúpiť k zníženiu náhrady trov konania. Nemožno pritom opomenúť, že vzhľadom na totožný právny problém u advokáta žalobcu je značne znížená prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť úkonov právnej služby v jednotlivých veciach, pričom vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí určitým spôsobom sú znížené aj hotové výdavky. Spoločnosti, ktoré hromadne uplatňujú pohľadávky, akou spoločnosťou nepochybne je aj žalobca, majú možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na uplatňovanie a vymáhanie takýchto pohľadávok za podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci, vzhľadom na ich množstvo, zaujímavé. V záujme hospodárnosti konania tieto spoločnosti v konečnom dôsledku aj vo vlastnom záujme sú priam povinné vybrať advokáta, ktorý pristúpi na ekonomicky najmenej nákladné podmienky, pretože aj žalobca ako účastník konania je povinný dbať na to, aby súdne konanie nebolo zbytočne zaťažované neadekvátnymi trovami. Ak pri dohodovaní podmienok zastupovania advokátom dotknuté strany nebudú mať na zreteli hľadisko hospodárnosti súdneho konania, budú nútené znášať negatívny dopad možnej a prípustnej aplikácie moderačného práva súdu zakotveného v § 150 ods. 2 O.s.p. na ich peňažný majetok a rozhodnutie, v ktorom súd zákonne aplikuje toto moderačné právo, budú označovať za nespravodlivé, nedôvodné a neprimerané, rozsah zníženia trov za odporujúci dobrým mravom a podobne.

Vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku rozhodným pre zníženie trov konania v súlade s § 150 ods. 2 O.s.p. pre súd prvého stupňa bola jediná skutočnosť, a to že v prejednanom drobnom spore účelné trovy žalobcu považoval za neprimerané voči uplatnenej pohľadávke 50,70 €. Vzhľadom na to, že ide o prípad, keď trovy konania v úhrne dosahujú uplatnenú pohľadávku, so zreteľom na skôr uvedené závery je zrejmé, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď z tohto dôvodu pristúpil k zníženiu trov konania odvolávajúc sa na relevantné ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (§ 142 a § 150). O trovách konania rozhodol spôsobom, ktorý zákon pripúšťa, pričom svoj právny názor dostatočne a legitímne odôvodnil.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí, preto odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 za použitia § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.